

Gemeente
Diemen

Tweede rapportage effecten coronacrisis

Oktober 2020

Sociaal

Portefeuillehouder: J.D.W. Klaasse en M.A. Sikkes-van den Berg
Afdelingsmanager: K. Schelling
Afdeling: Samenleving

Ingezette acties / maatregelen

Crisisteam Koers op Initiatief

Het Koers Op Initiatief crisisteam is in april tijdelijk opgericht om initiatieven te ontplooiën, dan wel initiatieven aan te jagen voor bewoners en partijen in de samenleving die extra hard geraakt zijn door de coronacrisis. Hierover is in meerdere coronabrieven gerapporteerd. De intensiteit van werken van deze groep is vanaf juni minder geworden. De conclusie is dat het van meerwaarde is om in een brede samenstelling in te blijven inspelen op signalen en zorgen en partijen te verbinden.

Het team bekijkt hoe de werkwijze kan worden verzilverd. Bijvoorbeeld door de samenstelling te verbreden met partijen in Diemen (ondernemers, zorg-, en welzijnspartners).

Concrete voorbeelden en resultaten:

- Informatievoorziening voor gezinnen, studenten en ouderen om te kunnen anticiperen op de gevolgen van corona (eenzaamheid, opvoeding, stress en onzekerheid)
- Leer-en spelpakket voor mensen die een maaltijdpakket ontvangen van de voedselbank
- Informatie en steunacties voor ondernemers in Diemen
- Het project 'studenten schuldenvrij'. Kwetsbare studenten zonder netwerk (met bijv. baanverlies) en problematische huurschuld een speciaal werktraject voor deze kwetsbare studenten
- Een pagina op de website voor gemeentelijke initiatieven

Omdat ook een extra editie van het Daarom Diemen magazine is uitgebracht naar aanleiding van de coronacrisis is dit ten laste gegaan van het beschikbare covid-budget voor het KOI crisisteam a € 50.000. Voor het project studenten schuldenvrij is € 20.000 geraamd. Indien dit budget volledig wordt benut zal er sprake zijn van een overschrijding van € 10.000.

Corona preventieteams

Samen met de GGD Amsterdam-Amstelland wordt bekeken of er in Diemen doelgroep gerichte interventies nodig zijn in de gebieden om de naleving van de corona maatregelen te stimuleren. Deze interventies kunnen ingezet worden als reactie op de signalen over besmettingen en als reactie op andere signalen zoals eenzaamheid, overlast of huiselijk geweld als die er zijn. In eerste instantie zal de inzet van een corona preventieteam verlopen met de huidige capaciteit aan mensen aangevuld met de inzet van de GGD om gerichte interventies te bepalen.

Doorbetalen aanbieders in het sociaal domein

Het Rijk en de VNG hebben opgeroepen om de aanbieders in het sociaal domein te blijven betalen, ook als er een andere of beperkte prestatie wordt geleverd. Gelet op het belang van zorgcontinuïteit onderschrijft het college de beleidslijn van de VNG. Dat betekent dat Diemen de aanbieders in het sociaal domein blijft doorbetalen, ook als er een andere of beperkte prestatie wordt geleverd. Landelijk is bepaald dat deze regeling van kracht is voor de periode van 16 maart 2020 tot 1 juli 2020. Deze kosten zijn gedekt vanuit de bestaande budgetten.

Doelgroepenvervoer

Voor het doelgroepenvervoer (Wmo-vervoer en Leerlingenvervoer) gelden afzonderlijke maatregelen. In verband met het coronavirus en de maatregelen die de overheid genomen heeft om verspreiding van het virus te beperken is het gebruik van doelgroepenvervoer sinds maart 2020 fors gedaald. Als gevolg daarvan ontvangen vervoerders nagenoeg geen inkomsten uit vervoer, terwijl de vaste kosten van de ondernemingen doorlopen. Deze kosten bedragen ongeveer 80% van de totale kosten. Op advies van de VNG en VWS hebben vervoerders van het Wmo-vervoer en Leerlingenvervoer een compensatie van 80% van het tarief voor niet-gereden ritten ontvangen. Voor Leerlingenvervoer is dit beëindigd per 1 juni 2020 aangezien alle scholen toen heropend zijn. Voor Wmo-vervoer is deze compensatie verlengd tot 1 september 2020. Op dit moment zijn we met de vervoerder van het Wmo-vervoer in gesprek voor een regeling na 1 september 2020 aangezien het aantal ritten nog steeds flink minder is dan voor de coronacrisis.

Meerkosten

Als contractpartners als gevolg van de coronamaatregelen extra kosten moeten maken gedurende de periode dat de maatregelen van kracht zijn worden deze zogenaamde meerkosten vergoed. Bijvoorbeeld meerkosten als gevolg van de noodzaak om afstand te houden of voor beschermingsmiddelen. Contractpartners kunnen deze kosten, onder voorwaarden, declareren bij de gemeente. De kosten komen voort uit de naleving van de adviezen van het RIVM. In de septembercirculaire is aangegeven dat er nu onderzoek wordt gedaan om tot de afrekening van de meerkosten en de kosten van de inhaalzorg voor Jeugd en Wmo te komen.

Onvoorspelbare toename in zorg

Er bestaat een risico van een toenemende hulpvraag binnen het sociaal domein (o.a. Wmo, Jeugdwet, Brede Hoed Team, cliëntondersteuning en Veilig Thuis). Door de coronamaatregelen kunnen inwoners het kenbaar maken van hun hulpvraag hebben uitgesteld. Daarnaast zullen onzekerheid en stress op langere termijn negatieve effecten hebben en kunnen leiden tot een toename van kindermishandeling, huiselijk geweld, crisissituaties, zwaardere zorg en eenzaamheid. Er zijn nog geen extra beheersmaatregelen te benoemen. Aangezien de huidige voorzieningen in Diemen veelal goed functioneren kan veel worden afgevangen in het lokale zorgnetwerk. Als beheersmaatregel kan worden gedacht aan het investeren in preventie en financiële speelruimte creëren om het lokale netwerk te versterken (indien nodig). Verwacht wordt dat er extra kosten gemaakt zullen worden, maar er is nog geen indicatie te geven. De impact laat zich nog niet voorspellen.

Tijdens de intelligente lockdown zijn er minder Wmo aanvragen binnen gekomen bij het team Wmo ten opzichte van voorgaande jaren. Dit heeft zich na 1 juni hersteld. In de zomerperiode is er normaal gesproken een daling van het aantal binnengekomen Wmo aanvragen. Daar is dit jaar geen sprake van geweest. Inmiddels komen er gemiddeld per week weer evenveel Wmo aanvragen binnen als voor de coronacrisis.

Het Brede Hoed Team is voor de zomer weer met face-to-face contact opgestart. Daar lijkt vooralsnog ook geen sprake van een 'corona-effect'. Het niveau van aanmeldingen (ook via Veilig Thuis) bevindt zich op het niveau van voorheen.

Netwerkpartners voor zorg en ondersteuning in Diemen geven aan dat de complexiteit van de hulpvraag wel toe lijkt te nemen als gevolg van de coronacrisis. Steeds vaker is er sprake van een combinatie van zorgen; financiële onzekerheid in combinatie met zorgen over kinderen en de impact op de mentale gezondheid.

Eind 2020 worden een of meerdere netwerkbijeenkomsten georganiseerd waarbij met als centraal thema hoe samenwerking in het netwerk kan worden bevorderd en de verbinding met inwoners kan worden versterkt.

Noodopvang en maatschappelijke opvang

In de eerste corona effectenbrief is aangegeven dat er sprake is van een dreigende toename van het aantal aanvragen noodopvang als gevolg van de economische crisissituaties. Een feitelijke toename zien we (nog) niet. Dit kan te maken hebben met een vertragend effect.

Al voor de coronacrisis waren er landelijk zorgen over toenemende (dreigende) dakloosheid. Het Rijk heeft daarom extra middelen (zg. Blokhuismiddelen) beschikbaar gesteld zodat gemeenten een aanpak kunnen uitwerken. Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor deze aanpak. Het gaat daarbij om de mensen die niet in aanmerking komen voor zwaardere voorzieningen als maatschappelijke opvang of beschermd wonen, omdat ze wel zelfredzaam zijn. Voor deze groep gezinnen en economisch daklozen bestaan momenteel geen plekken om een half jaar te kunnen verblijven, tot rust te komen en vanuit daar te zoeken naar duurzame huisvesting.

De zogenoemde Blokhuismiddelen bieden voor de regio Amstelland een kans in het realiseren van passantenpensions. Diemen en ook de andere regiogemeenten zijn doordrongen van het belang om te komen tot een effectieve aanpak, ook in het licht van de coronacrisis. Er worden momenteel locaties gezocht waar passantenpensions gerealiseerd kunnen worden. Naast de opvang wordt ook ingezet op begeleiding bij het zoeken naar een woning.

Via de septembercirculaire worden extra middelen beschikbaar gesteld voor de aanpak en maatregelen bij het voorkomen en/of terugdringen van dak- en thuisloosheid. In de regio wordt bekeken of deze middelen kunnen worden gebundeld om effectief om te gaan met onder andere het realiseren van de passantenpensions.

Jongerenwerk en jongerenparticipatie

Mede onder invloed van de coronacrisis is er een toename te zien in de druk op het jongerenwerk van Stichting Welzijn Diemen. Dit komt naast de effecten van de coronacrisis ook door een toename aan verwijzingen vanuit de gemeente (OOV en BHT) en door de groei van Diemen en daarmee ook de groei van het aantal jongeren in Diemen. Er is een aanvraag in voorbereiding voor de uitbreiding van het jongerenwerk per 1 januari 2021. Dit zal naar verwachting leiden tot een stijging van de structurele subsidie aan Stichting Welzijn Diemen van circa € 20.000.

Daarnaast zijn er ook ontwikkelingen op het gebied van jongerenparticipatie, onder andere onder invloed van de coronacrisis. Er is een groep jongeren in Diemen opgestaan die graag iets willen doen voor leeftijdsgenoten. Zij zagen o.a. door de coronacrisis dat er veel jongeren hun dagbesteding zijn verloren, op straat hangen en in een zwart gat dreigen te vallen. Daarom zijn zij, onder leiding van projectleider Blaise Gneba en in nauwe samenwerking met Welzijn Diemen, het project 'Jong Diemen op de radar' gestart. Het project heeft als doel om jongeren heel laagdrempelig te informeren, in aanraking te brengen met positieve rolmodellen en op die manier jongeren te laten zien dat er nog genoeg mogelijkheden zijn. Twee keer per week worden er informatieve avonden georganiseerd in de Verbinding (als een soort tijdelijk Jongerenpunt) over onderwerpen als je eigen onderneming starten, solliciteren, etc. Bij het jongerenpunt kunnen jongeren hun problemen kwijt, maar ook hun ideeën voor bijvoorbeeld bepaalde activiteiten of evenementen. De

jongeren worden dan actief betrokken bij de organisatie daarvan. Dit project is in eerste instantie tijdelijk tot het eind van het jaar. In december wordt geëvalueerd en gekeken op wat manier dit voortgezet zal worden.

Het in de eerste effectenbrief genoemde project Jeugd aan Zet is in de zomervakantie opgestart maar door gebrek aan aanmeldingen helaas geannuleerd.

Kosten ingezette acties en maatregelen 2020

Omschrijving	Kosten
<i>Reeds eerder genoemde maatregelen uit eerste rapportage effecten coronacrisis¹</i>	
Aangepaste organisatie Kinderzomerspelen 2020	17.000
Huisvesting statushouders	binnen bestaande budgetten
<i>Nieuwe of gewijzigde maatregelen tweede rapportage effecten coronacrisis</i>	
Crisiteam Koers op Initiatief (verhoging budget met 10.000)	60.000
Doorbetalen aanbieders in het sociaal domein	pm
Onvoorspelbare toename in zorg	pm
Noodopvang en maatschappelijke opvang	pm
Jongerenwerk en jongerenparticipatie	pm
Totaal	77.000

¹ Van deze maatregelen wordt geen toelichting gegeven in deze rapportage (zie hiervoor de eerste rapportage).